

[Socialministeren]

er, at det i høj grad er et spørgsmål om politisk prioritering i kommunen mellem forskellige behov og hensyn. Det harmonerer godt med, at det efter lovgivningen er kommunerne, der har kompetencen til og ansvaret for at tilrettelægge og finansiere denne opgave.

Regeringen kan derfor ikke tilslutte sig, at man fra centralt hold skal til at gribe ind og omprioritere ét delområde inden for det kommunale selvstyre frem for nogle andre. Beslutningsforslaget vil desuden betyde årlige merudgifter i størrelsesordenen 1 mia. kr. stigende til 3 mia. kr. i 1995. I det hele taget rummer beslutningsforslaget en række elementer, der minder om tidligere tiders statslige styring af dagtilbudsområdet, og det må regeringen her klart afvise som stridende imod regeringens generelle politik, der netop har en øget decentralisering som et vigtigt mål.

Jeg har en række kommentarer til forslaget om at øge kommunernes låneadgang samt om at tilføre kommunerne ekstra bevillinger. Den 16. april 1991 havde Folketinget som bekendt en forespørgselsdebat om afviklingen af ventelister for dagtilbud for børn. Debatten resulterede i, at samtlige Folketingets partier på nær Fremskridtspartiet og Socialistisk Folkeparti stemte for en fælles dagsorden. Regeringen har på baggrund heraf taget en række initiativer, som jeg skal komme nærmere ind på.

Først skal jeg nævne, at det store flertal i Folketinget i denne dagsorden konstaterede, at børnepasningsområdet henhørte under det kommunale selvstyre, og det synes jeg er godt at få slået fast.

Den 16. april 1991 indgik regeringen aftaler med samtlige Folketingets partier på nær Fremskridtspartiet om en forbedring af børnefamiliernes vilkår, den såkaldte børnepakke. Til finansiering af forbedringerne blev det kommunale bloktilskud forhøjet med 280 mio. kr. i 1991, og med 711,7 mio. kr. for 1992 og det følgende år, og i overensstemmelse med dagsordenen indgik spørgsmålet om ventelister som et element i forhandlingerne mellem regeringen og Kommunernes Landsforening om kommunernes økonomi for 1992-94. I den aftale, der blev indgået den 11. juni 1991, er der således givet klart udtryk for, at ventelisterne på børnepasningsområdet bør nedbringes i de kommende år, og at compensationen i børnepakken muliggør, at kommunerne kan komme

i gang med dem. Desuden blev det aftalt, at utraditionelle dagtilbud i form af puljeordninger skulle undtages fra den almindelige lånebegrænsning, og at der skulle gives mulighed for løbende at justere taksterne, bl.a. i overensstemmelse med forældrenes øgede indflydelse.

Jeg kan oplyse, at den udvidede låneadgang til puljeordningerne blev gennemført i november 1991 med virkning fra den 1. juni 1991, at regeringen har fremsat lovforslag om friere mulighed for at justere taksterne løbende, og at regeringen snarest vil fremsætte lovforslag om oprettelse af forældrebestyrelser på dagtilbudsområdet. Dagsordenen er derfor blevet udtømt, således som det blev aftalt af et meget stort flertal her i Tinget.

Når vi nu stilles over for nye forslag om øgede bloktilskud og øgede udgiftsrammer som følge af det stigende børnetal, må jeg sige: Ja, det er rigtigt, at børnetallet i Danmark er stigende, og det er da en positiv udvikling, men det er samtidig klart, at et stigende antal små børn gør det nødvendigt, at kommunerne foretager en omprioritering. Der må overføres ressourcer fra andre områder, hvor behovet er aftagende og kan klares for nogle færre midler. Regeringen har før peget på folkeskoleområdet som et godt eksempel. Vi kan simpelt hen ikke have, at den offentlige sektor blot udvides, hver gang der på et område viser sig et behov for en øget indsats. Hvordan en sådan omprioritering konkret skal ske, er det imidlertid op til den enkelte kommunalbestyrelse at træffe afgørelse om. Sådanne beslutninger skal ikke træffes af Folketinget eller af regeringen; det er efter regeringens opfattelse selve indholdet i det kommunale selvstyre, og det vil regeringen gerne være med til at være om.

Med hensyn til beslutningsforslagets punkt 5 om byrdefordelingen mellem kommunerne skal jeg pege på, at der ved finansieringsreformen i 1987 skete en afskaffelse af den statslige refusion, også på daginstitutionsoverområdet. Kommunerne fik compensation for denne ændring gennem en forhøjelse af de generelle tilskud. Hensigten med den og tidligere finansieringsomlægninger er at give kommunerne størst mulig prioriteringsfrihed, så den enkelte kommune uden skelen til forskellige refusionsprocenter kan vælge den opgaveløsning, der bedst tilgodeser borgerne i kommunen. Det opnås nemlig ved et finansieringssystem, der bygger på reelle tilskud.